

Krzysztof Kasprzyk

Stowarzyszenie Folklorystyczne Teatr Regionalny w Krakowie

JUBILEUSZ 50-LECIA KAPELI PODWÓRKOWEJ „WERDEBUSY DOBCZYCKIE”

Zagrajcież nam, może cofnie się czas

Słowa tej piosenki były mottem gali jubileuszowej 50-lecia Kapeli Podwórkowej „Werdebusy Dobczyckie”, która 23 listopada 2024 roku w Regionalnym Centrum Oświatowo-Sportowym w Dobczycach przy ul. Szkolnej 43 obchodziła półwiecze swojej działalności.

Na zaproszenie odpowiedziało wiele osób, instytucji i władz. Swoją obecnością zaszczyliły Jubilatów władze Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie, Powiatu Myślenickiego i Gminy Dobczyce. Stowarzyszenie Folklorystyczne Teatr Regionalny w Krakowie było reprezentowane przez sekretarza zarządu Krzysztofa Kasprzyka. Nie zabrakło również byłych i obecnych dyrektorów, kierowników oraz pracowników lokalnych instytucji publicznych, kulturalnych i oświatowych, sołtysów wszystkich okolicznych miejscowości, władz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, przedstawicieli wszystkich stowarzyszeń, organizacji, kół gospodyń wiejskich, które współpracują z Kapelą Podwórkową, zaprzyjaźnionych zespołów – m.in. Burletka, Stojowice, Skrzyńka, Trzebunia, Kliszczacy, Rudnik, Babie Lato z Lublina. Zaproszeni byli również sponsorzy, bez których świętowanie jubileuszu nie byłoby możliwe, a także przedstawiciele lokalnych mediów oraz byli i obecni członkowie Kapeli Podwórkowej wraz z rodzinami. W kuluarach odbywała się promocja książki wydanej z okazji rocznicy pt. *Zagrajcież nam, może cofnie się czas. Półwiecze Werdebusów Dobczyckich 1974–2024*, autorstwa Andrzeja Domagalskiego, którą można było zakupić.

W blaskach świateł i fleszy dostojni Jubilaci odebrali Nagrodę Samorządu Województwa Małopolskiego Polonia Minor z rąk Moniki Gubały z Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego w Krakowie. Nagroda ta to honorowe wyróżnienie, nadawane osobom, instytucjom, organizacjom bądź innym podmiotom za szczególne osiągnięcia w dziedzinie rozpowszechniania i popularyzacji idei samorządności oraz za działalność na rzecz kultury Małopolski, jak również dla podkreślenia doniosłego charakteru danego wydarzenia.

sprawozdania
– kronika

To nie jedyne wyróżnienie, jakie otrzymała Kapela Podwórkowa. Nagrodę w dziedzinie kultury przekazali również Józef Tomala – Starosta i Rafał Kudas – Wicestarosta Powiatu Myślenickiego, a także Małgorzata Jakubowska – Przewodnicząca Rady Miejskiej w Dobczycach i Tomasz Suś – Burmistrz Gminy i Miasta Dobczyce.

Fot. archiwum Kapeli

Jubileusz 50-lecia Kapeli Podwórkowej „Werdebusy Dobczyckie” to doskonała okazja, aby podziękować osobom, które swoją pracą i zaangażowaniem w szczególny sposób przyczyniły się do rozwoju Kapeli, a także osobom i instytucjom wielokrotnie wspierającym jej działalność. Przy tej okazji warto wspomnieć o Elżbiecie Żuławińskiej, obecnej cały czas przy Kapeli – pomimo że nie występuje na scenie, nie bierze udziału w „Szopce z Lalkami”, to jest ciepłym duchem zespołu, dba o wygląd sceniczny wszystkich występujących, doradza, ustala, a przede wszystkim prowadzi Kronikę „Werdebusów”.

Uważajcie wszyscy! Werdebusy idą,
ten pierwszy z gitarą, a ten drugi z lalą
Werdeba nie grzeje, werdeba nie chłodzi,
chłopcy Werdebusy, nie jesteśmy młodzi...

Takimi słowami „Werdebusy Dobczyckie” rozpoczęli swój koncert, prezentując przed zgromadzoną publicznością znane i mniej znane piosenki, mówiące o miłości, życiu, pracy i wypoczynku w Dobczycach nad rzeką Rabą. Utwory te chwalą lokalną przyrodę, zabytki, a także uroki tegoż miejsca. Tej małej ojczyzny, w której żyją, pracują i mieszkają.

Spotkałem ja razu pewnego
pod Zamkiem w Dobczycach nad Rabą
Dziewczynę jak anioł uroczą
więc ruszam ja do niej z odwagą...

Występy przerywane były gromkimi brawami, a Jubilaci składali podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób do istnienia Kapeli, byłych i obecnych członków, a także sponsorów. Wyrazili to również słowami piosenki:

Smutno by się, smutno w naszym mieście żyło,
gdyby nie Werdeba i tych Werdebusów w Dobczycach nie było...
...Tak długo Dobczyce smutku nie zaznają,
dopóki Werdeba, dokąd Werdebusy grają i śpiewają.

Po uroczystej gali zaproszeni goście udali się na I piętro (foyer górne), gdzie zaprezentowano wystawę dorobku, pamiątek, dyplomów, statuetek, wywiadów z lokalnej prasy, a także kilka kronik Kapeli Podwórkowej „Werdebusy Dobczyckie”. Był również okazały tort i poczęstunek.

Kapela Podwórkowa „Werdebusy Dobczyckie” powstała w 1974 roku i od 50 lat kultywuje zanikające tradycje regionu powiatu myślenickiego, a dokładniej ziemi dobczyckiej. Jej kierownikiem był Stanisław Żuławiński, który założył ją wspólnie z Józefem Płonką. Werdeba to lokalne, pochodzące z okolic Dobczyc, określenie zabawy z muzyką i śpiewem, a uczestnik takiej zabawy nosi miano werdebusa.

Kapela na rynku w Dobczycach.

Fot. archiwum Kapeli

Fot. archiwum Kapeli

sprawozdania
– kronika

Fot. archiwum Kapeli

Obecnie rolę kierownika kapeli pełni syn Stanisława – Krzysztof. Jest to jedna z najstarszych nieprzerwanie działających kapel podwórkowych w Polsce. Zespół wykonuje przede wszystkim utwory ludowe i biesiadne, z muzyką oraz tekstami miejscowych twórców. Pełno w nich skocznych dźwięków i humoru językowego. „Werdebusy Dobczyckie” z powodzeniem promują region na przeglądach kapel podwórkowych. W obszernych kronikach zespołu udokumentowano ponad 2500 koncertów i występów. Kapela w okresie Bożego Narodzenia przekształca się w grupę kołędniczą „Szopka z Lalkami”, a jednym z rekwizytów jest tytułowa szopka wykonana własnoręcznie przez jednego z członków zespołu. Występy „Szopki” oparte są na tradycyjnych tekstach kantyczek i melodiach przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Grupa nie tylko kultywuje tradycyjne „sąsiedzkie” kołędowanie, ale prezentuje się także na licznych przeglądach i korowodach. Kapela z powodzeniem promuje powiat myślenicki oraz gminę Dobczyce na ogólnopolskich festiwalach, zawsze podkreślając i doceniając efektywną współpracę na linii zespół–gmina–powiat. Kapela działa również charytatywnie. Współorganizuje cykliczne kołędowania pod placówkami powiatowymi: szpitalem powiatowym, Komendą Powiatową Policji oraz Państwową Strażą Pożarną.

„Werdebusy Dobczyckie” mają na swoim koncie liczne nagrody i wyróżnienia oraz występy w telewizji regionalnej i ogólnopolskiej oraz na antenie radiowej.

Najwyższe wyróżnienia to:

- Nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i honorowa odznaka „Zasłużony dla Kultury Polskiej” w 2009 roku,
- Nagroda Burmistrza w Dziedzinie Kultury – przyznana w 2009 oraz w 2024,
- Nagroda Starosty w Dziedzinie Kultury – przyznana w latach 2009, 2022, 2024.

Tylko ostatnimi czasy zespół otrzymał m.in.:

– Brązowe, Srebrne i Złote Spinki, Rozety Góralskie na Karnawale Góralskim w Bukowinie Tatrzańskiej – Srebrną (2022), Złotą (2023) oraz Srebrną Rozetę Góralską (2024). Wręczenie nagród odbyło się podczas Karnawału Góralskiego, gdzie zespół reprezentował gminę oraz powiat na arenie ogólnopolskiej, zarówno podczas Ogólnopolskiego Przeglądu Grup Kolędniczych w Bukowinie Tatrzańskiej, jak i podczas otwarcia karnawału, który tradycyjnie odbywa się na kilka dni przed przeglądem.

„Szopka z lalkami” w latach 2021–2024 zdobywała pierwsze nagrody podczas Powiatowych Przeglądów Grup Kolędniczych „Hej nam kolęda”, które odbywają się od kilku lat w Dobczycach. Grupa Kolędnicza „Szopka z Lalkami” wystąpiła 13 stycznia 2024 roku w Lublinie, gdzie z powodzeniem reprezentowała powiat Myślenice oraz gminę Dobczyce podczas XIV Przeglądu Zespołów i Grup Kolędniczych, zajmując II miejsce w Polsce! Werdebusy w roku 2024 kolędowali również charytatywnie, np. podczas kolejnej edycji koncertu „Gwiazdo świeć, kolędo leć” w Dobczycach, zagrali podczas Złotych Godów w gminie Dobczyce.

sprawozdania
– kronika

Fot. archiwum Kapeli

Zespół wystąpił m.in. podczas rozpoczęcia sezonu turystycznego w Dobczycach 3 maja 2024 roku na Wzgórzu Zamkowym oraz podczas Dnia Integracji Domów Pomocy Społecznej w Trzemeśni. Zapowiedziano koncertowanie dla podopiecznych w Trzemeśni w sezonie zimowym i w okresie świątecznym w Harbutowicach oraz Pcimiu. Grupa planuje odwiedzić również Środowiskowe Domy Samopomocy oraz szkoły i przedszkola. Drugiego dnia świąt Bożego Narodzenia, zgodnie z tradycją, kolędują dla pacjentów i pracowników myślenickiego szpitala powiatowego oraz Policji i Państwowej Straży Pożarnej. A w okresie grudzień–styczeń odwiedzają z kolędą domostwa na terenie powiatu myślenickiego. Kapela przystąpi również do rywalizacji w przeglądach: w Dobczycach (szczebel powiatowy), Bukowinie Tatrzańskiej oraz Lublinie (szczebel ogólnopolski).

Zespół prowadzi swój fanpage na Facebooku, gdzie pod nazwą „Werdebusy Dobczyckie – Szopka z Lalkami” dzieli się relacjami z występów, koncertów, przeglądów i prób.